

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

Sayı : OB.245

19 Şubat 2025

Konu : Kamuya Açık Konaklama Tesislerinin
Depreme Dayanıklılığının Belirlenmesi Hk.

T.C.
VALİLİK MAKAMINA
(GENEL DAĞITIMLI)

Ülkemiz dünyanın en önemli deprem kuşaklarından biri üzerinde bulunmakta olup yüz ölçümümüzün % 66'sı en tehlikeli alanda, % 96'sı ise değişik büyüklükte depremleri üretebilecek nitelikte alanlarda yer almaktadır. Bu gerçeklik karşısında topraklarımızın ve nüfusumuzun büyük bir bölümü deprem tehlikesi altındadır.

Keza ülkemizde son 26 yılda yıkıcılığı çok yüksek olan başta 17 Ağustos 1999 Gölcük Depremi olmak üzere, 12 Kasım 1999 Düzce Depremi, 1 Mayıs 2003 Bingöl Depremi, 23 Ekim-9 Kasım 2011 Van Depremleri, 24 Ocak 2020 Elazığ-Sivrice Depremi, 30 Ekim 2020 İzmir Depremi ve son olarak en ağır yıkımı yaşadığımız 6 Şubat 2023 Maraş Depremleri yaşanmıştır.

1999 Depreminde yaşanan büyük yıkım sonrasında ise denetim ve uygulamadaki yetersizlikler kanun koyucular tarafından da kabul edilerek mevzuatta büyük değişikliklere gidilmiştir. 2007 ve 2018 tarihlerinde deprem yönetmelikleri yayımlanmış, bu süreçte bina yapımına ilişkin olarak TSE şartnamelerinde de değişiklikler yapılmıştır. 2001 yılında 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun, 2012 yılında Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun yürürlüğe alınarak, 3194 sayılı İmar Kanunu'nda da yapı üretim sürecine ilişkin yeni düzenlemelere gidilmiştir. Söz konusu mevzuat değişikliklerinin tamamı, yapı güvenliğini artırıcı tedbirler içermekte olup, ilgili idarelere de gerekli denetimleri yaparak, bu tedbirlerin alınması, gerekli girişimlerde bulunulması ve mevzuatın hayata geçirilmesinin sağlanması görevi vermiştir.

Ayrıca kamu yönetim sistemimizde, vatandaş odaklı devlet anlayışı esas alınarak, kamu hizmetlerinin etkin ve verimli şekilde yürütülmesi, sunulan tüm hizmetlerin vatandaşların hak ve menfaatlerini koruyacak şekilde icra edilmesi ve denetlenmesi önemli olup, 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/E maddesinde getirilen "*Devlete, özel idareye, belediye ve köylere ait olan veya bunlara bağlı bulunan veya bunların gözetim ve denetimi altında iş gören daire ve müesseselerle diğer bütün gerçek ve tüzelkişiler tarafından işletilen mali, ticari, sınai ve iktisadi müesseseler, işletmeler, ambarlar, depolar ve sair uzman, fen adamı, teknisyen, işçi gibi personel bulunduran yerler Devlet ve memleket emniyet ve asayiş ve iş hayatının düzenlenmesi bakımından valinin gözetim ve denetimi altındadır.*" hükmü ve 2024/14 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi gereğince, kamuya açık konaklama tesislerinin depreme karşı dayanıklılığının belirlenerek, güvenliğinin sağlanmasının Valiliğinizin görev ve yetkisi alanında olduğu açıktır.

Kaldı ki, başta Anayasa olmak üzere mevcut mevzuat gereği; yurttaşların yaşam hakkını koruma yükümlülüğü çerçevesinde, deprem riskine karşı tedbir almak; riskli yapıları ve afet riski olan bölgeleri belirlemek; riskli yapıların risk durumuna göre güçlendirilmesini ya da yıkımını sağlamak; güvenli ve sağlıklı yaşama çevreleri teşkil etmek; imar mevzuatına, plan projelerine aykırı yapıları tespit etmek ve bu konuda gerekli önlemleri almak ve etkin denetim yapmak devletin asli görev ve sorumludur. Son olarak 3 Aralık 2024 tarihli Anayasa Mahkemesince verilen kararla da bu husus ayrıca vurgulanarak devletin yurttaşların yaşam hakkını koruma ve denetim sorumluluğu hatırlatılmıştır.

**TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI**

Bu kapsamda, mevcut binaların deprem etkisi altında performanslarının değerlendirilmesi, Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Bölüm 15 koşullarına göre minimum performans hedeflerini sağlayıp sağlamadığının tespit edilmesi, gerekiyorsa güçlendirilmesinin sağlanması yurttaşın yaşam hakkının korunması açısından büyük önem arz etmektedir.

Yaşadığımız depremlerde, bilindiği üzere yıkılan ve ağır hasar alan binaların arasında konaklama tesisleri de (otel/motel/pansiyon vb.) bulunmaktadır. İdarelerce özellikle kamunun kullanımına açık olan konaklama tesislerinin deprem dayanımlarının belirlenerek gerekli önlemlerin alınması hayati önem taşımaktadır. Bu çerçevede Valiliğiniz yetki alanı içerisinde bulunan konaklama tesislilerinden Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği esaslarına göre hazırlanmış "Performans Analizi" raporu istenerek, yeterli performans seviyesine sahip olmayan binaların güçlendirilmesi/yenilenmesi için girişimlerde bulunularak, hayati önem taşıyan bu konuda önlem ve tedbirler alınmalıdır.

Binaların depreme dayanımlarının belirlenmesi hususundaki değerlendirme ve analizler ise konusunda yetkin inşaat mühendislerince yapılmalıdır. Odamız özellikle eğitim ve yetkinlik gerektiren, vatandaşın can ve mal güvenliğini doğrudan ilgilendiren bu konuda üzerine düşen sorumluluk gereği çalışma yaparak, "TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Deprem Etkisi Altında Mevcut Bina Sistemlerinin Değerlendirilmesi ve Güçlendirme Tasarımı Alanında Çalışan İnşaat Mühendislerinin İMO İnternet Sayfasında Yayınlanması Yönergesi" yayımlamış ve yönerge kapsamında; özellikle bu konuda çalıştığını bir dosya kapsamında belgeleyerek Oda'ya başvuran ve Değerlendirme Kurulu tarafından uygun görülen veya konuyla ilgili eğitimler sonrası girdiği sınavlarda başarılı olan, SİM belgesi sahibi İnşaat Mühendislerini belirleyerek, listesini İMO web sayfasına yayımlamıştır.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak kamusal sorumluluğumuz gereği, depremlerin ülkemizde yeniden bir felakete dönüşmemesi ve vatandaşlarımızın yaşam hakkının korunabilmesi amacıyla, Valiliğiniz yetki alanı içerisinde yer alan kamuya açık konaklama tesisleri için ivedilikle Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği esaslarına göre hazırlanmış "Performans Analizi" raporu istenerek, tesislerin depreme dayanıklılığının belirlenmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Bülent TATLI

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi